

فهرست مطالب

دیباچه نویسنده	۱۸
فصل نخست: دسته‌بندی انواع مالیات‌ها	۲۱
گفتار نخست: تقسیم‌بندی مالیات‌ها بر اساس پایه‌های مالیاتی	۲۲
بند نخست: پایه مالیات بر دارایی	۲۲
بند دوم: پایه مالیات بردرآمد	۲۳
بند سوم: پایه مالیات بر مصرف	۲۴
گفتار دوم: تقسیم‌بندی مالیات‌ها بر اساس نحوه وصول	۲۴
بند نخست: مالیات‌های مستقیم	۲۴
بند دوم: مالیات‌های غیرمستقیم	۲۵
فصل دوم: مالیات بردرآمد اجاره املاک	۲۷
گفتار نخست: مقدمات و پیش‌نیازهای حقوقی	۲۸
بند نخست: انواع حقوق عینی	۲۸
بند دوم: تفاوت‌های مالکیت منافع و حق انتفاع	۳۰
گفتار دوم: مبحث اجاره در قانون مدنی	۳۰
بند نخست: اوصاف عقد اجاره	۳۱
گفتار سوم: جایگاه اجاره در استانداردهای حسابداری ایران	۳۲
بند نخست: آغاز اجاره	۳۲
بند دوم: دوره اجاره	۳۲

۳۳.....	گفتار چهارم: اشخاص مشمول مالیات بردارآمد اجاره املاک
۳۴.....	بند نخست: آشنایی با مفهوم شخص و تشریح انواع اشخاص
۳۵.....	بند دوم: تعریف درآمد مشمول مالیات
۳۶.....	بند سوم: حوزه مکانی مشمول فصل مالیات بردارآمد املاک در قانون مالیات‌های مستقیم
۳۶.....	بند چهارم: تعریف نرخ مالیاتی
۳۷.....	بند پنجم: نرخ مالیات بردارآمد اجاره املاک
۳۹.....	گفتار پنجم: درآمد مشمول مالیات اجاره املاک
۳۹.....	بند نخست: تعریف مال‌الاجاره
۴۱.....	بند دوم: سند رسمی و سند عادی از منظر قانون مدنی (ماده ۱۲۸۷ ق.م)
۴۲.....	گفتار ششم: نحوه تعیین اجاره‌ها و تعیین درآمد مشمول مالیات املاک اجاری
۴۵.....	گفتار هفتم: جدول املاک مشابه (دفترچه ارزش اجاری)
۵۳.....	فصل سوم: نحوه محاسبه مالیات بردارآمد اجاره املاک
۵۴.....	گفتار نخست: انواع درآمد ناشی از اجاره املاک و نحوه محاسبه مالیات متعلقه
۵۴.....	بند نخست: مالیات بر اجاره دست اول املاک
۵۷.....	بند دوم: درآمد ناشی از اجاره دست اول املاک مورد وقف و حبس
۵۸.....	بند سوم: درآمد حاصل از اجاره دست دوم املاک اجاری
۶۰.....	بند چهارم: مالیات بردارآمد املاک متعلق به اشخاص خارجی
۶۰.....	گفتار دوم: نحوه محاسبه مالیات بردارآمد اجاره املاک در حالت‌های خاص
۶۰.....	بند نخست: مالیات بردارآمد اجاره املاک با اثاثیه یا ماشین‌آلات
۶۲.....	بند دوم: مالیات بردارآمد اجاره مستحدثات احداث شده توسط مستأجر به نفع موجر
۶۳.....	بند سوم: مالیات بردارآمد اجاره در خصوص هزینه‌های مربوط به مالک که توسط مستأجر انجام شده است
۶۷.....	بند چهارم: مالیات بردارآمد اجاره اعیان احداث شده در عرصه استیجاری
۶۹.....	بند پنجم: کسر مالیات بردارآمد اجاره در خصوص موجری که خود نیز مستأجر است
۷۱.....	فصل چهارم: معافیت، بخشودگی و کسورات مالیات بردارآمد املاک
۷۲.....	گفتار نخست: مقدمه و تعاریف

گفتار دوم: معافیت، بخشدگی و کسورات اختصاصی مالیات بردارآمد املاک	73
بند نخست: عدم شمول زمان تخلیه پس از فروش ملک	73
بند دوم: معافیت رعایت الگوی مصرف مسکن	75
بند سوم: معافیت میزان زیربنای مفید	75
بند چهارم: معافیت جهت افرادی که صرفاً درآمد اجاره محل دارند (معافیت ماده ۵۷ ق.م.م)	80
بند پنجم: عدم شمول مالیات سکونت برخی بستگان و افراد تحت تکفل مالک	84
بند ششم: در اختیار قراردادن املاک به اشخاص موضوع ماده ۲ ق.م.م به صورت رایگان	86
بند هفتم: املاکی که در فهرست آثار ملی هستند و از طرف اشخاص در اختیار سازمان میراث فرهنگی کشور قرار می‌گیرند	86
گفتار سوم: معافیت، بخشدگی و کسورات غیراختصاصی مالیات بردارآمد املاک اجاری	86
بند نخست: کمک‌های مالی پرداختی (ماده ۱۷۲ ق.م.م)	86
بند دوم: هزینه‌های درمانی، مراقبت، توانبخشی و حق بیمه (ماده ۱۳۷ ق.م.م)	87
بند سوم: خسارات واردہ بر اثر حوادث و سوانح (ماده ۱۶۵ ق.م.م)	87
بند چهارم: تخفیف در نرخ مالیاتی بابت افزایش درآمد ابرازی (تبصره ماده ۱۳۱ ق.م.م)	87
بند پنجم: تسهیلات اعتباری مسکن از بانک‌ها (موضوع بند الف ماده ۱۳۹ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی)	89
فصل پنجم: مالیات تکلیفی املاک اجاری	91
گفتار نخست: مقدمه و شناخت مفهوم مالیات تکلیفی	92
گفتار دوم: مبنای محاسبه، مهلت پرداخت و نحوه پرداخت مالیات تکلیفی تبصره ۹ ماده ۵۳ ق.م.م	93
بند نخست: مبنای محاسبه و مهلت پرداخت	93
بند دوم: نحوه پرداخت مالیات تکلیفی اجاره	95
گفتار سوم: موارد غیرمشمول از کسر مالیات تکلیفی تبصره ۹ ماده ۵۳ ق.م.م	96
بند نخست: موجز جزء اشخاص موضوع ماده ۲ ق.م.م باشد	96
بند دوم: قرارداد اجاره صرفاً شامل رهن (قرض الحسن) باشد	96
بند سوم: ملک به صورت رایگان به اجاره واگذار گردد	96
گفتار چهارم: انواع قرارداد اجاره از حیث روش پرداخت مال الاجاره	98

بند نخست: پرداخت اجاره‌بها به صورت کاملاً نقدی	۹۸
بند دوم: رهن (قرض الحسن) و اجاره توأمان	۹۸
بند سوم: صراف رهن (قرض الحسن)	۹۸
بند چهارم: قرارداد اجاره بدون پرداخت مال الاجاره (رایگان)	۹۸
گفتار پنجم: جریمه عدم پرداخت مالیات تکلیفی اجاره	۱۰۱
فصل ششم: مالیات بر نقل و انتقال قطعی املاک	۱۰۳
گفتار نخست: مالیات بر نقل و انتقال قطعی املاک و حق واگذاری محل	۱۰۴
بند نخست: تعریف مالیات بر نقل و انتقال قطعی املاک و حق واگذاری محل	۱۰۴
بند دوم: مأخذ و نزخ مالیات بر نقل و انتقال قطعی املاک و حق واگذاری محل	۱۰۵
بند سوم: تعیین ارزش معاملاتی املاک	۱۰۸
بند چهارم: ملاک‌های تعیین ارزش معاملاتی املاک توسط کمیسیون تقویم املاک	۱۱۰
بند پنجم: کمیسیون تقویم املاک	۱۱۰
بند ششم: نقل و انتقال املاک در حالت‌های خاص (غیر از بیع)	۱۱۵
بند هفتم: موارد و حالت‌های خاص نقل و انتقال قطعی املاک	۱۲۰
بند هشتم: معافیت‌های مالیاتی نقل و انتقال قطعی املاک	۱۲۴
گفتار دوم: مفاصحاسب موضوع ماده ۱۸۷ ق.م	۱۲۹
بند نخست: تشریح و تبیین ماده ۱۸۷ ق.م	۱۲۹
بند دوم: اداره امور مالیاتی صلاحیت دار جهت صدور گواهی موضوع ماده ۱۸۷ ق.م	۱۳۱
بند سوم: ویژگی‌های قابل وصول هنگام صدور گواهی موضوع ماده ۱۸۷ ق.م	۱۳۱
بند چهارم: مالیات‌های قابل وصول قبل از صدور گواهی موضوع ماده ۱۸۷ ق.م	۱۳۲
بند پنجم: موارد عدم نیاز به اخذ گواهی موضوع ماده ۱۸۷ ق.م	۱۳۴
بند ششم: نحوه حل اختلاف	۱۳۵
فصل هفتم: مالیات حق واگذاری محل و سایر حقوق غیر مصرح در فصل مالیات بردرآمد املاک	۱۳۷
گفتار نخست: تاریخچه مالیات بر حق واگذاری محل	۱۳۸
بند نخست: حق کسب یا پیشه	۱۳۸
بند دوم: حق تصرف محل	۱۴۰

بند سوم: حقوق ناشی از موقعیت تجاری محل ۱۴۱	
گفتار دوم: نحوه رسیدگی و تعیین مالیات حق واگذاری محل ۱۴۲	
بند نخست: انتقال ملک بدون حق واگذاری محل ۱۴۳	
بند دوم: انتقال صرف حق واگذاری محل ۱۴۴	
بند سوم: انتقال ملک با حق واگذاری محل ۱۴۴	
گفتار سوم: حالات خاص در رسیدگی و تعیین مالیات حق واگذاری محل ۱۴۶	
بند نخست: نقل و انتقال املاک با عنوان دستدار می یا عنادین مشابه (حقوق عرفی محلی) ۱۴۶	
بند دوم: معاوضه ۱۴۷	
بند سوم: عایدی حاصل از فروش ملک و حق واگذاری محل ۱۴۷	
گفتار چهارم: موارد غیر مشمول از پرداخت مالیات حق واگذاری محل ۱۴۸	
بند نخست: عدم دریافت وجه بابت حق واگذاری محل ۱۴۸	
بند دوم: عدم تعلق حق واگذاری محل به اماکن مسکونی که با مجوز قانونی به کسب و پیشه و حرف خاص اشتغال دارند ۱۴۹	
بند سوم: مازاد ارزش نسبت به قیمت روز عرصه و اعیان ۱۴۹	
بند چهارم: به رسمیت شناخته شدن حق واگذاری محل از سوی مراجع ذی صلاح قانونی ۱۴۹	
بند پنجم: وجود خارجی حق واگذاری محل در زمان انتقال ۱۴۹	
بند ششم: عدم انتقالی قبلی حق واگذاری محل ۱۵۰	
بند هفتم: املاک دارای کاربری هایی غیر از کاربری تجاری ۱۵۰	
گفتار پنجم: مالیات واگذاری سایر حقوق غیر مصّح در فصل مالیات بردرآمد املاک ۱۵۰	
فصل هشتم: مالیات بردرآمد ساخت و فروش املاک ۱۵۳	
گفتار نخست: کلیات مالیات بردرآمد ساخت و فروش ۱۵۴	
گفتار دوم: مهم ترین تغییرات مالیات بردرآمد ساخت و فروش املاک در اصلاحیه ۱۳۹۴/۴/۳۱ قانون مالیات های مستقیم نسبت به قوانین قبل ۱۵۵	
گفتار سوم: نکات حائز اهمیت آیین نامه اجرایی تبصره ۵ ماده ۷۷ ق.م.م ۱۵۷	
بند نخست: مالیات علی الحساب ۱۵۷	
بند دوم: موارد پذیرش یا عدم پذیرش زیان حاصل از فعالیت ساخت و فروش ۱۵۸	

بند سوم: بررسی ارزش عرصه در بهای تمام شده ساختمان.....	۱۵۸
بند چهارم: مبحث مشارکت در ساخت و فروش	۱۵۹
بند پنجم: استناد مشاعی	۱۵۹
بند ششم: نقل و انتقال قطعی ساختمان‌های در حال ساخت و ناتمام	۱۶۰
بند هفتم: ساخت اماکن تجاری.....	۱۶۰
بند هشتم: موارد معافیت و عدم شمول ماده ۷۷ ق.م.....	۱۶۲
فصل نهم: مالیات بر واحدهای مسکونی خالی.....	۱۶۵
گفتار نخست: تاریخچه مالیات بر واحدهای مسکونی خالی.....	۱۶۶
بند نخست: «قانون تعديل و تثبیت اجاره‌ها» در سال ۱۳۵۲	۱۶۶
بند دوم: «مالیات مستغلات مسکونی خالی» فصل دوم از باب دوم قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶	۱۶۶
بند سوم: احیای مجدد و بازگشت به مالیات خانه‌های خالی به موجب ماده ۵۴ مکرر ق.م مصوب ۱۳۹۴/۴/۳۱	۱۶۸
بند چهارم: بند «ث» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۹	۱۶۹
بند پنجم: اصلاح ماده ۵۴ مکرر ق.م مصوب ۱۳۹۴/۴/۳۱ موضوع ماده واحده مصوب ۱۳۹۹/۰۹/۰۵ مجلس شورای اسلامی	۱۷۰
گفتار دوم: ماده واحده اصلاح ماده ۵۴ مکرر ق.م	۱۷۱
بند نخست: معیارهای شناسایی خانه خالی	۱۷۱
بند دوم: روش محاسبه مالیات خانه‌های خالی	۱۷۲
بند سوم: خانه‌های مشمول قانون مالیات بر خانه‌های خالی	۱۷۳
بند چهارم: تکالیف مؤدیان در اجرای قانون مالیات خانه‌های خالی	۱۷۴
بند پنجم: موارد عدم شمول این قانون	۱۷۶
بند ششم: تعاریف اقامتگاه فرعی	۱۷۷
بند هفتم: جرایم و محرومیت‌های قانونی عدم انجام تکالیف قانونی	۱۷۷
بند هشتم: انواع سامانه‌های پیش‌بینی شده در این قانون	۱۷۸
بند نهم: نحوه دادرسی مالیات خانه‌های خالی	۱۸۰

ند دهم: نکات مهم	۱۸۰
صل دهم: مالیات بر دارایی های مرتبط با املاک (مالیات بر واحدهای مسکونی گران قیمت و مالیات بر زمین های بایر)	۱۸۳
گفتار نخست: مالیات بر واحدهای مسکونی گران قیمت	۱۸۴
بند نخست: مالیات بر واحدهای مسکونی گران قیمت در احکام بودجه سال ۱۳۹۹ (مطابق بند (ت) احکام بودجه سال ۱۳۹۹)	۱۸۵
بند دوم: مالیات بر واحدهای مسکونی و باغ ویلاهای گران قیمت در احکام بودجه سال ۱۴۰۰ (مطابق بند (خ) احکام بودجه سال ۱۴۰۰)	۱۸۶
بند سوم: مالیات بر واحدهای مسکونی و باغ ویلاهای گران قیمت در احکام بودجه سال ۱۴۰۱ (بند (ق) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۱)	۱۹۱
گفتار دوم: مالیات بر زمین های بایر	۱۹۵
بند نخست: تاریخچه مالیات بر زمین های بایر	۱۹۵
بند دوم: احیای مجدد مالیات بر اراضی بایر	۱۹۵
بند سوم: نحوه محاسبه و الزامات قانونی مالیات بر زمین های بایر	۱۹۶
بند چهارم: معافیت های مالیات بر زمین های بایر	۱۹۷
فصل یازدهم: مالیات بردرآمد املاک اشخاص حقوقی	۱۹۹
گفتار نخست: ارائه یک اظهارنامه مالیاتی جهت تمامی درآمدها و هزینه ها	۲۰۰
گفتار دوم: تکالیف اشخاص حقوقی در خصوص حق واگذاری محل	۲۰۰
گفتار سوم: مالیات بردرآمد املاک اشخاص موضوع ماده (۲) قانون مالیات های مستقیم	۲۰۰
گفتار چهارم: نحوه تعیین درآمد مشمول مالیات املاک شرکت ها و سایر اشخاص حقوقی	۲۰۱
بند نخست: اشخاص حقوقی که درآمد عملیاتی آنها، درآمد اجاره املاک و مستغلات می باشد	۲۰۲
بند دوم: اشخاص حقوقی که دارای درآمد توأمان اجاره و سایر فعالیت های انتفاعی می باشند	۲۰۲
گفتار پنجم: مالیات پرساخت و فروش املاک توسط اشخاص حقوقی	۲۰۴
فصل دوازدهم: اظهارنامه های مالیاتی مرتبط با املاک	۲۰۷
گفتار نخست: تعریف اظهارنامه مالیاتی	۲۰۸
گفتار دوم: سال مالیاتی موضوع ماده ۱۵۵ ق.م.م	۲۰۹

۲۰۹.....	گفتار سوم: روش ارسال اظهارنامه مالیاتی
۲۱۰.....	گفتار چهارم: انواع اظهارنامه های مالیاتی
۲۱۱.....	بند نخست: انواع اظهارنامه های مالیاتی
۲۱۱.....	بند دوم: انواع اظهارنامه های مالیاتی مرتبط با املاک
۲۱۷.....	فصل سیزدهم: مالیات بر املاک در پیوند با سایر فصول و قوانین و مقررات مالیاتی
۲۱۸.....	گفتار نخست: مالیات بردرآمد املاک در مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی
۲۱۹.....	گفتار دوم: وظایف و تکالیف مودیان فصل مالیات بردرآمد املاک در خصوص ارسال فهرست معاملات فصلی
۲۱۹.....	گفتار سوم: مالیات بردرآمد اتفاقی و مالیات براراث در حوزه املاک و مستغلات
۲۱۹.....	بند نخست: مالیات بردرآمد اتفاقی در حوزه املاک و مستغلات
۲۲۳.....	بند دوم: مالیات براراث در حوزه املاک و مستغلات
۲۲۴.....	گفتار چهارم: مبحث املاک در قانون مالیات بر ارزش افزوده
۲۲۷.....	فصل چهاردهم: مرور زمان مالیاتی در خصوص مالیات بر املاک
۲۲۸.....	گفتار نخست: مبحث مرور زمان به صورت عام در قانون مالیات های مستقیم
۲۲۸.....	بند نخست: مبحث مرور زمان مالیاتی به صورت عام
۲۲۸.....	بند دوم: استثنایی بر قاعده کلی مرور زمان مالیاتی
۲۳۰.....	گفتار دوم: مبحث مرور زمان به صورت خاص در خصوص مالیات بردرآمد املاک
۲۳۰.....	بند نخست: مرور زمان مالیات بردرآمد اجاره املاک
۲۳۰.....	بند دوم: مرور زمان مالیات حق واگذاری محل و نقل و انتقال قطعی املاک
۲۳۰.....	گفتار سوم: مبحث مرور زمان در خصوص مالیات بر ارزش افزوده
۲۳۳.....	فصل پانزدهم: جرائم مالیاتی مرتبط با فصل مالیات بردرآمد املاک
۲۳۴.....	گفتار نخست: قانون و ضمانت اجرا
۲۳۵.....	گفتار دوم: تسلیم اظهارنامه خلاف واقع موضوع ماده ۵۷ ق.م.م
۲۳۷.....	گفتار سوم: پرداخت مالیات پس از موعد مقرر (تأخير در پرداخت مالیات)
۲۴۰.....	گفتار چهارم: عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی
۲۴۰.....	بند نخست: عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی توسط اشخاص حقیقی

بند دوم: عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی توسط اشخاص حقوقی ۲۴۰
گفتار پنجم: عدم کسر و پرداخت مالیات تکلیفی ۲۴۰
فصل شانزدهم: دادرسی مالیات بدرآمد املاک ۲۴۳
گفتار نخست: آشنایی با آین دادرسی مالیاتی به صورت عام ۲۴۴
بند نخست: مراجع اختصاصی غیرقضایی ۲۴۵
بند دوم: مرجع قضایی (دیوان عدالت اداری) ۲۴۶
گفتار دوم: آین دادرسی مالیاتی مخصوص فصل مالیات بدرآمد املاک ۲۴۶
بند نخست: دادرسی مالیاتی در خصوص مالیات بر خانه‌های خالی ۲۴۸
بند دوم: نحوه حل اختلاف در خصوص صدور گواهی موضوع ماده ۱۸۷ ق.م در حالت تنظیم سند رسمی ۲۴۹
بند سوم: نحوه حل اختلاف در خصوص معاملات موضوع ماده ۷۴ ق.م ۲۵۰ (عدم تنظیم سند: رسمی)
منابع ۲۵۱
علام اخشاری ۲۵۱